

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่
เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริต องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่
ประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ซึ่งถือเป็นการยกระดับให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุก” ที่หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศจะต้องดำเนินการ โดยมุ่งหวังให้หน่วยงาน ภาครัฐที่เข้ารับการประเมินได้ผลการประเมินและแนวทางในการพัฒนาและยกระดับหน่วยงานในด้านคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินการได้อย่างเหมาะสมโดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช.กำหนด นั้น

เพื่อเป็นการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ให้สูงขึ้นและส่งเสริมมาตรการป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ของส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ ประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๖

(นายชาวิสิทธิ์ ชิงหอม

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่

ปลัด.....
มอ/หัวหน้า.....
ตรวจ/ทาน.....
พิมพ์.....

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่
เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริต องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่
ประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ซึ่งถือเป็นการยกระดับให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุก” ที่หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศจะต้องดำเนินการ โดยมุ่งหวังให้หน่วยงาน ภาครัฐที่เข้ารับการประเมินได้ผลการประเมินและแนวทางในการพัฒนาและยกระดับหน่วยงานในด้านคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินการได้อย่างเหมาะสมโดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช.กำหนด นั้น

เพื่อเป็นการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ให้สูงขึ้นและส่งเสริมมาตรการป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ของส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ ประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๖

(นายชาวิสิทธิ์ ชิงหอม
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่)

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่
เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริต องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่
ประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ซึ่งถือเป็นการยกระดับให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุก” ที่หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศจะต้องดำเนินการ โดยมุ่งหวังให้หน่วยงาน ภาครัฐที่เข้ารับการประเมินได้ผลการประเมินและแนวทางในการพัฒนาและยกระดับหน่วยงานในด้านคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินการได้อย่างเหมาะสมโดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช.กำหนด นั้น

เพื่อเป็นการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ให้สูงขึ้นและส่งเสริมมาตรการป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ของส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ ประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๖

(นายซาวีสิทธิ์ ชิงหอม
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่)

แบบประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่
อำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุตรดิตถ์

คำนำ

มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ(คสช.) ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ กำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐมุ่งเน้นการ สร้าง ธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิด การทุจริต และประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วย ให้เป็น หลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริต ที่ไม่ คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหาย ที่น้อย กว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้เพราะได้มีการ เตรียมการป้องกัน ล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด องค์กรบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทในการ ขับเคลื่อนหน่วยงาน ภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิ บาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็น เครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการ ทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบ แห่งชาติที่ ๖๙/ ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่องมาตรการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติ มิชอบที่ กำหนดให้ทุกส่วนราชการและ หน่วยงานของรัฐ กำหนด มาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไข ปัญหา การทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการ บริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ ฝ้า ระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการ ทุจริตประพฤติมิชอบได้ องค์กรบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ จึงได้จัดทำ การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ เพื่อให้หน่วยงาน มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางใน บริหารจัดการความเสี่ยงของการ ดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติ มิชอบเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ ต่อไป องค์กรบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่

องค์กรบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่

ส่วนที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐประจำปีงบประมาณ พ. ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้การปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยพิจารณาสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ. ศ. ๒๕๕๗ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ. ศ. ๒๕๕๐ พระราชกฤษฎีกาว่า ด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ. ศ. ๒๕๔๖ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามทุจริต ระยะที่ ๓ (พ. ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กำหนดให้ปลูกฝัง ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และ จิตสำนึกในการรักษาคำสัตย์ศรีความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้มี คำสั่งให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางป้องกันและแก้ไขการทุจริต ประพฤติ มิชอบใน ส่วนราชการของหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และ ส่งเสริมการมี ส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบเฝ้าระวังเพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ ตามนโยบาย คณะรัฐมนตรีที่พลเอกประยุทธ์จันทร์โอชานายกรัฐมนตรีได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ข้อสี่ เรื่องการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลรวมถึงมาตรการ กระทรวง สาธารณสุข ๓ ป. ๑ ค. ปลูกจิตสำนึกป้องกันปราบปรามเครือข่าย การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการบริหารเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ โดยคณะกรรมการคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ และคณะกรรมการเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้กำหนดเป้าประสงค์หลักใน การเพิ่มระดับค่าดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์ (CPI) และเพื่อให้เป็นไปตามสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ได้นำเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสใน การดำเนินงานของ หน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment – ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ภายใต้แนวคิด “Open to Transparency” ซึ่งเป็น หลักการพื้นฐานสำคัญของการประเมิน ITA ที่มา จากการ “เปิด” ๒ ประการ คือ “เปิดเผยข้อมูล” ของหน่วยงาน ภาครัฐเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบและ สามารถ ตรวจสอบการดำเนินงานได้ และ “เปิดโอกาส” ให้ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียของหน่วยงานภาครัฐ ทั้งเจ้าหน้าที่ ภายในหน่วยงานและประชาชนผู้รับบริการหรือติดต่อกับหน่วยงาน ภาครัฐได้เข้ามามีส่วนร่วมประเมินหรือ แสดง ความคิดเห็นต่อหน่วยงานภาครัฐผ่านการประเมิน ITA ซึ่งจะช่วย ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีความ โปร่งใสและ นำไปสู่การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของทุกภาคส่วน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ มีมาตรการวางระบบหรือแนวทางในการป้องกัน การทุจริต ประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินงานตามแผน การประเมินผลการดำเนินงาน และการทบทวน ปรับปรุง
๒. เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในกระบวนการทำงาน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการ ประชาชนอนุมัติ หรือ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ นิยามศัพท์เฉพาะ

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาสหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่จะส่งผลกระทบต่อ วัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายเป็นวงกว้าง ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ ประสบความสำเร็จตาม วัตถุประสงค์เป้าหมายขององค์กรโดยการวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับและโอกาส ที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง การวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงโดย พิจารณา จากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ ความเสี่ยง (Impact) ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของส่วนงานหรือหน่วยงานภายในส่วนงาน โอกาส ที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความ รุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

การทุจริต (Corruption) หมายถึง การใช้อำนาจที่ได้มาหรือการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ในทางมิชอบ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก หรือประโยชน์อื่นใดอันมิควรได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อ ประโยชน์ของผู้อื่น การทุจริตอาจเกิดได้หลายลักษณะ เช่น การติดสินบนเจ้าพนักงานด้วยการให้หรือการ รับ สินบน ทั้งที่เป็นเงินและสิ่งของ การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การฟอกเงิน การยกยอก การปกปิดข้อเท็จจริง การ ขัดขวางกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

หน่วยงานในการกำกับขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ มีระบบในการป้องกันการทุจริต จากกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

๓. เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

๗. การทำระบบการบริหารความเสี่ยง

๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

๑๐. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ส่วนที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงการทุจริต

ความหมาย ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาสหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่จะส่งผลกระทบต่อ ทำให้ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเปี่ยงเบนไป ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงาน ไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เป้าหมายขององค์กรโดยการวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับและ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง การวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงโดย พิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ ความเสี่ยง (Impact) ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของส่วนงานหรือหน่วยงานภายในส่วนงาน โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

การทุจริต (Corruption) หมายถึง การใช้อำนาจที่ได้มาหรือการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ในทางมิชอบ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก หรือประโยชน์อื่นใดอันมิควรได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อ ประโยชน์ของผู้อื่นการทุจริตอาจเกิดได้หลายลักษณะ เช่น การติดสินบนเจ้าพนักงานด้วยการให้หรือการรับ สินบน ทั้งที่เป็นเงินและสิ่งของ การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การฟอกเงิน การยกยอก การปกปิดข้อเท็จจริง การ ชัดขวาง กระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

ทุจริตต่อหน้าที่ หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่า มีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้ มี ตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันใดอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่ง หน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้ หรือสัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจูงใจให้กระทำการหรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็น นักการเมือง ข้าราชการ พนักงาน หรือผู้บริหารมีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้องกับผลต่อการตัดสินใจหรือ การปฏิบัติ หน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบและส่งผลกระทบต่อส่วนรวม องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือ แรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุม ภายใน ขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยม ทุจริต (Fraud Triangle)

ปัจจัยเหล่านั้นได้แก่

๑. แรงกดดัน (Pressure)
๒. โอกาส (Opportunity)
๓. เหตุผลเข้าข้างตนเอง (Rationalization)

ปัจจัยแรก คือ แรงกดดัน สิ่งเร้า สิ่งกระตุ้น ที่ผลักดันให้คนๆ หนึ่งกระทำทุจริต ซึ่งโดยทั่วไป คือ ปัญหาชีวิตต่างๆ ที่ไม่สามารถหาทางออก หรือบอกให้ใครมาช่วยแก้ไขไม่ได้ ซึ่งท้ายที่สุดจะจบลงที่เรื่องเงินๆ ทองๆ การติดพนัน มีหนี้สิน ใช้ชีวิตหรูหราเกิดตัว มีสมาชิกในครอบครัวเจ็บป่วยต้องมีค่าใช้จ่ายในการรักษา หรือ มีโลกสองใบ มีบ้านเล็กบ้านน้อยที่นับวันก็เรียกกร้องค่าใช้จ่ายที่มากขึ้นทั้งหมดนี้ คือตัวอย่างของแรงกดดันที่สังเกต เห็นจากพนักงานที่ทุจริตหน่วยงาน

ปัจจัยต่อมาคือ โอกาส ซึ่งได้แก่ช่องโหว่ในกระบวนการของการทำงาน เช่น การไม่แบ่งแยก หน้าที่ให้ชัดเจน จนทำให้คนๆ เดียวสามารถทำอะไรได้หลายๆ อย่างโดยไร้การตรวจสอบ หรือ แม้กระทั่งข้อ ผิดพลาด (Bug) ในระบบงานที่เอื้อให้คนที่มองเห็นช่องโหว่นี้ ฉวยโอกาสกระทำทุจริตได้ ส่วนปัจจัยข้อสุดท้าย คือ เหตุผลเข้าข้างตนเอง หรือถ้าจะพูดให้ชัดเจนขึ้นก็คือ “ความสามารถ ในการให้เหตุผลเข้าข้างตนเอง”

สาเหตุของความเสียหาย แบ่งออกเป็น ๒ ปัจจัย ดังนี้

๑. ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงาน ความเชื่อถือของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น
๒. ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือสภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๔ กระบวนการ ดังนี้

๑. Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัตอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
๒. Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
๓. Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อ การกระทำผิดในส่วนที่ พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไป มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้ทำการทุจริตเข้ามาได้ อีก
๔. Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการ สิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าใน เรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าใน อนาคต (Unknown Factor)

ระบบการบริหารความเสี่ยงเป็นกลไกในการกำกับติดตามผลการดำเนินการตามมาตรการ ป้องกันการทุจริตที่วางไว้ให้เกิดประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การประเมินความเสี่ยงใช้กรอบแนวคิด การควบคุมภายใน องค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organization ๒๐๑๓)

ส่วนที่ ๓ วิธีดำเนินการ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการบริหารเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ โดยคณะกรรมการคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ และคณะกรรมการเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ทั้งนี้ ก่อนทำการ ประเมินได้ทำการคัดเลือกงานหรือ กระบวนการจากภารกิจในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการ ทุจริต ๓ ด้าน คือ ๑. ความเสี่ยง การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการประชาชนอนุมัติ หรือ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘) ๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ ๓. ความ เสี่ยงการทุจริต ในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ โดยมีขั้นตอน การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต ๙ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๓ เมตริกส์ระดับความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ ได้ทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ก่อให้เกิดการทุจริตของหน่วยงานและได้ศึกษาปัญหาและแนวโน้ม โอกาสในการเกิดทุจริตเพื่อระบุ และ ประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากการทุจริต หรือ ข้อผิดพลาดทั้งในระดับงบการเงิน บัญชี พัสดุ โดยการทำความเข้าใจกิจกรรมและสภาพแวดล้อมของ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ รวมถึงการควบคุมภายในของงบการเงิน บัญชี และพัสดุ ซึ่งให้สอดคล้องกับ กฎระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน เพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ และเล็งเห็นว่าความเสี่ยงใน การทุจริต หรือ ข้อผิดพลาดขององค์การบริหารส่วนตำบลพญาแมนในภาพรวม นำข้อมูลรูปแบบ พฤติการณ์ความ เสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริต ลงในประเภทของความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ดังนี้

Known Factor	ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ไว้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดว่าจะมีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้นซ้ำ หรือมีประวัติอยู่แล้ว
Unknown Factor	ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือมีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

วิเคราะห์สถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต โดยกำหนด

ความหมาย ของสถานะความเสี่ยง ดังนี้

สถานะสีเขียว	ความเสี่ยงระดับต่ำ
สถานะสีเหลือง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
สถานะสีส้ม	ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายใน องค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงาน ตามหน้าที่ปกติ
สถานะสีแดง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่าง สม่ำเสมอ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
บุคลากรในหน่วยงานไม่รู้เรื่องเกี่ยวกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี - ขาดการสื่อสารข้อมูลภายในหน่วยงาน		✓		
การปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงาน/การให้บริการ - เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการมากขึ้น		✓		
บุคลากรไม่ทราบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ - การนำทรัพย์สินอื่นไปใช้ส่วนตัวโดยไม่ได้รับการอนุญาต - บุคลากรไม่ทราบแนวปฏิบัติในการนำทรัพย์สินไปใช้		✓ ✓		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

ค่าความเสี่ยงรวม คิดจากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คุณ ระดับ ความรุนแรงของผลกระทบโดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ (Must) หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้นๆ (SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือค่าที่อยู่ในระดับ ๑

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
บุคลากรในหน่วยงานไม่รู้เรื่องเกี่ยวกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี		๑
- ขาดการสื่อสารข้อมูลภายในหน่วยงานการปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงาน/การให้บริการ		
- เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการมากขึ้น	๒	
บุคลากรไม่ทราบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ		๑
- การนำทรัพย์สินอื่นไปใช้ส่วนตัวโดยไม่ได้รับอนุญาต		
- บุคลากรไม่ทราบแนวปฏิบัติในการนำทรัพย์สินไปใช้		๑

ระดับความจำเป็นของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้เสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงาน กำกับดูแล พันธมิตร ภาคเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ
บุคลากรในหน่วยงานไม่รู้เรื่องเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี	๑
- ขาดการสื่อสารข้อมูลภายในหน่วยงาน	๑
การปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงาน/การให้บริการ	๒
- เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการมากขึ้น	๒
บุคลากรไม่ทราบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ	๑
- การนำทรัพย์สินอื่นไปใช้ส่วนตัวโดยไม่ได้รับการอนุญาต	๑
- บุคลากรไม่ทราบแนวปฏิบัติในการนำทรัพย์สินไปใช้	๑

สรุปตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ความเสี่ยงรวมความจำเป็นxความรุนแรง
บุคลากรในหน่วยงานไม่รู้เกี่ยวกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี	๑	๑	๑
- ขาดการสื่อสารข้อมูลภายในหน่วยงาน	๑	๑	๑
การปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงาน/การให้บริการ	๒	๒	๒
- เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการมากขึ้น	๒	๒	๒
บุคลากรไม่ทราบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ	๑	๑	๑
- การนำทรัพย์สินอื่นไปใช้ส่วนตัวโดยไม่ได้รับการอนุญาต	๑	๑	๑
- บุคลากรไม่ทราบแนวปฏิบัติในการนำทรัพย์สินไปใช้	๑	๑	๑

RISK Matix

ความจำเป็นของการเฝ้าระวังความรุนแรงของผลกระทบ	๑	๒	๓
บุคลากรในหน่วยงานไม่รู้เกี่ยวกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี - ขาดการสื่อสารข้อมูลภายในหน่วยงาน	★		
การปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงาน/การให้บริการ - เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการมากขึ้น		★	
บุคลากรไม่ทราบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ - การนำทรัพย์สินอื่นไปใช้ส่วนตัว โดยไม่ได้รับการอนุญาต - บุคลากรไม่ทราบแนวปฏิบัติในการนำทรัพย์สินไปใช้	★ ★		

- ระดับสูงใหม่ : ใช้กระบวนการควบคุมภายใน + แผนบริหารความเสี่ยง
- ระดับสูง : ใช้กระบวนการควบคุมภายใน + แผนบริหารความเสี่ยง
- ระดับปานกลาง : ใช้ระบบการควบคุมภายใน
- ระดับต่ำ ใช้กระบวนการควบคุมภายใน
- ★ ความเสี่ยงเรื่องการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง(Risk-Control Matrix Assessment) นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็นxความรุนแรง) ในขั้นตอนที่ ๓ มาประเมินการควบคุมการทุจริต ว่า มี ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ)โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี	จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
พอใช้	ส่วนใหญ่จัดการได้ บางครั้งจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรยอมรับได้มีความเข้าใจ
อ่อน	จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการทำให้มีรายจ่ายเพิ่ม มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

โครงการ/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
<p>บุคลากรในหน่วยงานไม่รู้เกี่ยวกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดการสื่อสารข้อมูลภายในหน่วยงาน <p>การปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงาน/การให้บริการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการมากขึ้น <p>บุคลากรไม่ทราบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนำทรัพย์สินอื่นไปใช้ส่วนตัวโดยไม่ทราบแนวปฏิบัติในการนำทรัพย์สินไปใช้ 	<p>พอใช้</p> <p>อ่อน</p> <p>อ่อน</p>	<p>ต่ำ</p>	<p>ปานกลาง</p> <p>ปานกลาง</p>	

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk - Control Matrix Assessment ในขั้นตอนที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง ระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเฒ่า ได้กำหนดมาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตนโยบายการบริหารความเสี่ยง ประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ โดยใช้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเฒ่า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ดังนี้

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	บุคลากรภายในไม่ทราบแผนการใช้จ่ายเงินของหน่วยงาน	มาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ
๒	บุคลากรมีการนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต	มาตรการป้องกันการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ
๓	การปฏิบัติหน้าที่ขาดประสิทธิภาพและล่าช้า	มาตรการลดขั้นตอนและปรับปรุงการให้บริการประชาชน

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เป็นการติดตามเฝ้าระวัง เป็นการสร้างตะแกรงดักและยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง เพื่อพิจารณาทำกิจกรรมเพิ่มเติมกรณีอยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้

สถานะสีเขียว	ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
สถานะสีเหลือง	เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตามมาตรการนโยบาย/ โครงการ/กิจกรรม ที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับ ความรุนแรง < ๓
สถานะสีแดง	เกิดกรณีที่อยู่ในข่าย ยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/ กิจกรรม เพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลงระดับความ รุนแรง > ๓

การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงในการทุจริตในกิจกรรมตามแผนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเฒ่า โดยแยกสถานการณเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑.	มาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ	เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้		✓	
๒.	มาตรการป้องกันการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ	เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้		✓	
๓.	มาตรการลดขั้นตอนและปรับปรุงการให้บริการประชาชน	เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้		✓	

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยง

การทุจริตตามสถานะ มาจำแนกเพื่อจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง ดังนี้

สถานะสีเขียว	ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง
สถานะสีเหลือง	เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรเพิ่มกิจกรรมเพิ่มเติม
สถานะสีแดง	เกินกว่าการยอมรับ ควรเพิ่มกิจกรรมเพิ่มเติม

การนำผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตจากตารางการจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง ซึ่งในขั้นตอนการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไม่ได้ จะต้องเพิ่มกิจกรรม หรือ มาตรการเพิ่มต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำรับบริหารความเสี่ยง ออกเป็นดังนี้

๑. เกิดว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง RED) ควรเพิ่มกิจกรรมเพิ่มเติม
๒. เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรเพิ่มกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง)
๓. ยังไม่เกิดขึ้นเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

(สถานะสีแดง RED) เกินกว่าการยอมรับ ควรเพิ่มกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

(สถานะสีเหลือง) เกินกว่าการยอมรับ ควรเพิ่มกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
บุคลากรภายในไม่ทราบแผนการใช้จ่ายเงินทองหน่วยงาน	-
บุคลากรมีการนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต	-
การปฏิบัติหน้าที่ขาดประสิทธิภาพและล่าช้า	-

(สถานะสีเขียว) เกินกว่าการยอมรับ ควรเพิ่มกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

จัดทำรายงานสรุปให้เห็นภาพรวมว่า มีผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด สถานะ เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑	บุคลากรภายในไม่ทราบแผนการใช้จ่ายเงินของหน่วยงาน	-	-
๒	-	บุคลากรมีการนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต	-
๓	-	การปฏิบัติหน้าที่ขาดประสิทธิภาพและล่า	-

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยง การทุจริตต่อผู้บริหารหน่วยงาน

ส่วนที่ ๔ สรุปผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

จากการดำเนินงานเชิงปฏิบัติการในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ ได้สรุปรวบรวมผลการวิเคราะห์ การประเมิน ความเสี่ยง การทุจริต ประกอบด้วยหน่วยงาน สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา โดยมีขอบเขตการประเมิน ความเสี่ยง ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณา อนุมัติอนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการประชาชนอนุมัติ หรือ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการ อำนวย ความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ มีการดำเนินการตามขั้นตอนการ ประเมิน ความเสี่ยง ๙ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ที่	รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน - ปกปิดข้อมูลหรือไม่แจ้งข้อเท็จจริง - เอกสารไม่ถูกต้อง ครบถ้วนตามระเบียบ - ปลอมลายมือชื่อแทนผู้มีอำนาจ - จงใจละเลยสาระสำคัญในเอกสารประกอบคำขอเพื่อ เอื้อประโยชน์ ให้แก่ผู้รับบริการ เพื่อแลกรับผลประโยชน์ ในบริการที่รวดเร็ว - ตรวจสอบเอกสารล่าช้า ถ่วงเวลา หรือกลั่นแกล้ง ผู้รับบริการเพื่อ เรียก รับผลประโยชน์ - ใช้ความรู้สึกสัมพันธ์ส่วนตัวในการตรวจสอบเอกสาร		√
๒	การใช้ดุลพินิจพิจารณาอนุมัติ อนุญาต - เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำผู้รับบริการหลีกเลี่ยงการ ปฏิบัติตามระเบียบฯ - การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณา ไม่ครอบคลุมชัดเจน ส่งผลต่อการตีความ เปิดโอกาส ให้ผู้ตรวจสอบใช้ดุลพินิจ - การเสนอรายงานเพื่อพิจารณา ไม่เป็นไปตาม ข้อเท็จจริง คลาดเคลื่อน มีผลประโยชน์แอบแฝงจาก ขั้นตอนการตรวจสอบ ประเมิน ส่งผลต่อการ ใช้ ดุลพินิจ		√

ที่	รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known Factor	Unknown Factor
๓	การรับคำร้อง/สอบสวน - กำหนดกรอบระยะเวลาไม่ชัดเจน ทำให้ผู้รับบริการ ตีความคลุมเครือ - เจ้าหน้าที่ดำเนินการไม่เป็นไปตามขั้นตอน เช่น ถ่วง เวลา เรียกเอกสาร เพิ่มเติมที่ไม่เกี่ยวข้องกับภารกิจงาน เพื่อประกอบการเรียกรับสินบนหรือ ผลประโยชน์อื่นจากผู้รับบริการ - การแต่งตั้งผู้รับชอบในขั้นตอนต่างๆ เป็นบุคคลเดียวกัน มีความเสี่ยงที่ จะดำเนินการทุจริตในขั้นตอน การตรวจสอบเอกสารหรือเรียกรับ ผลประโยชน์จาก ผู้รับบริการ ระหว่างการ รับคำร้องและส่งมอบใบอนุญาต		√

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

วิเคราะห์สถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต โดยกำหนดความหมาย ของสถานะความเสี่ยง ดังนี้

ที่	รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง
๑	การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน	เสี่ยงสูง
๒	การใช้ดุลพินิจพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	เสี่ยงสูงมาก
๓	การรับคำร้อง/สอบสวน	เสี่ยงสูง

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมากที่ เป็น สถานะ สีส้ม และ สีแดง มาหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง X ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ

ที่	รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยง การทุจริต	ระดับความ		ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		จำเป็นของ การเฝ้า ระวัง	รุนแรง ของ ผลกระทบ	
๑	การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน	๒	๒	๔
๒	การใช้ดุลพินิจพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	๓	๓	๔
๓	การรับคำร้อง/สอบสวน	๒	๒	๔

๔ ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk –Control Matrix Assessment)

นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X ความรุนแรง) ในขั้นตอนที่ ๓ มาประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามี ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ที่	รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ระดับ
๑	การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน	พอใช้
๒	การใช้ดุลพินิจพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	พอใช้
๓	การรับคำร้อง/สอบสวน	พอใช้

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

รูปแบบ/ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	แผนบริหารความเสี่ยง มาตรการ/แนวทาง/กิจกรรม
๑. บุคลากรใน หน่วยงานไม่รู้เรื่อง เกี่ยวกับแผนการใช้ จ่ายงบประมาณ ประจำปี	๑. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรภายในหน่วยงานได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร,แผนการ ใช้จ่ายงบประมาณ,รายงานผลการดำเนินงาน ๒. จัดให้มีการประชุมบุคลากรภายในหน่วยงานเป็นประจำเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผล การปฏิบัติงานของแต่ละสำนัก/กองและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานในสังกัด ๓. กำหนดให้ทุกหน่วยงานรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละโครงการ/กิจกรรม และประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรได้รับทราบในที่ประชุม
๒. การปรับปรุง คุณภาพการ ปฏิบัติงาน/ การให้บริการ	๑. เพิ่มช่องทางการให้บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จเพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อ ขอรับบริการ ๒. นำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาช่วยในการปฏิบัติงาน ช่วยลดขั้นตอนการ ปฏิบัติงานและลดขั้นตอนการติดต่อขอรับบริการ ๓. มีการสำรวจความพึงพอใจในการขอรับบริการจากผู้มาติดต่อขอรับบริการรวมทั้งขอ คำแนะนำเพื่อปรับปรุงคุณภาพการให้บริการให้ดียิ่งขึ้นไป

รูปแบบ/ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	แผนบริหารความเสี่ยง มาตรการ/แนวทาง/กิจกรรม
๓. บุคลากรไม่ทราบ แนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการใช้ ทรัพย์สินของทาง ราชการ	๑. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวทางปฏิบัติ วิธีการ ขั้นตอนการขออนุมัติยืมทรัพย์สินของ ทางราชการไปใช้ประโยชน์เพื่อให้บุคลากรภายในหน่วยงานและประชาชนได้รับทราบและ เข้าใจในแนวทางการยืมทรัพย์สินของทางราชการ ๒. มอบหมายและกำชับผู้รับผิดชอบในการควบคุมดูแลทรัพย์สินของทางราชการให้ปฏิบัติ ตามกฎหมายระเบียบและขั้นตอนอย่างเคร่งครัด ๓. กำหนดขั้นตอน วิธีการ ให้รัดกุมเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น หรือมาตรการในการ ปรับหากทรัพย์สินของทางราชการเสียหายหรือชำรุดในระหว่างยืมไปใช้งาน

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เป็นการติดตามเฝ้าระวัง เป็นการสร้างตะแกรงดักและยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหามี
ประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สี
เขียว สีเหลือง สีแดง เพื่อพิจารณาทำกิจกรรมเพิ่มเติมกรณีอยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้

ที่	หน่วยงาน	ประเภทรูปแบบ/พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต		
๑.	สำนักปลัด	การตรวจสอบ เอกสารหลักฐาน	การใช้ดุลพินิจ พิจารณาอนุญาต	การรับคำร้อง/ สอบสวน
๒	กองคลัง			
๓	กองช่าง			
๔	กองศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตตามสถานะ มาจำแนกเพื่อจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง ดังนี้

ที่	หน่วยงาน	กลุ่มประเภทรูปแบบ/พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต		
	สำนักปลัด	การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน	การใช้ดุลพินิจพิจารณาอนุมัติอนุญาต	การรับคำร้อง/สอบสวน
	กองคลัง	เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ควรมีกิจกรรมเพิ่ม	ยังไม่เกิด เฝ้าระวังต่อเนื่อง	เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ควรมี กิจกรรมเพิ่ม
	กองช่าง	เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ควรมีกิจกรรมเพิ่ม	เกินกว่ายอมรับควรมีกิจกรรมเพิ่ม	เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ควรมี กิจกรรมเพิ่ม
	กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ควรมีกิจกรรมเพิ่ม	เกินกว่ายอมรับควรมีกิจกรรมเพิ่ม	เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ควรมี กิจกรรมเพิ่ม
		ยังไม่เกิด เฝ้าระวังต่อเนื่อง	เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ควรมีกิจกรรมเพิ่ม	เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ควรมี กิจกรรมเพิ่ม

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

จัดทำรายงานสรุปให้เห็นภาพรวมว่า มีผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด สถานะ เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล

กลุ่มประเภทรูปแบบ/พฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑. การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน	-		

- สำนักปลัด - กองคลัง - กองช่าง ๒. การใช้ดุลพินิจ พิจารณาอนุมัติ อนุญาต - กองการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม - กองคลัง - กองช่าง ๓. การรับคำร้อง/สอบสวน - กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม - กองคลัง - กองช่าง - สำนักปลัด ขั้นตอนที่ ๘ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือสถานะแผนบริหาร ความเสี่ยง การทุจริตต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัด ๔ หน่วยงาน อยู่ในระหว่างการ ดำเนินการตามแผน บริหารความเสี่ยง มีการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง รวมถึงได้กำกับให้เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน ดำเนินการตามแผนอย่าง เคร่งครัด แต่อาจจะมีบางกิจกรรมที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่าง ต่อเนื่อง เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องต่าง ๆ เช่น งบประมาณ บุคลากร ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และความพร้อม ในการดำเนินการ -๑๘- ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ หน่วยงานทั้ง ๔ หน่วยงานให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อ กำหนดมาตรการ ป้องกันการทุจริต การรับสินบนทุกรูปแบบ การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในองค์กร ในการ ดำเนินงานประเมิน พบว่าความเสี่ยงยังไม่สะท้อนพฤติการณ์การทุจริต เป็นความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือมีประวัติ มาก่อน ปัจจัยความเสี่ยง ที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknow Factor) ซึ่งบาง หน่วยงานอาจจะยังไม่มั่นใจในการ เปิดเผยข้อมูลต่อหน่วยงานปราบปรามการทุจริต ซึ่งเป็นไปได้ว่าจะนำข้อมูล จุดอ่อนของหน่วยงานไปสู่การดำเนินการ ปราบปรามการทุจริตในอนาคตได้ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไผ่ อำเภอป่าตอง จังหวัดอุดรดิตถ์

www.namphai.go.th